

A.B. (Δ)

Αριθμός 4586/2013

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Β'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 4 Δεκεμβρίου 2013 με την εξής σύνθεση: Φ. Αρναούτογλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Β' Τμήματος, Ν. Μαρκουλάκης, Α.-Γ. Βώρος, Ε. Νίκα, Εμμ. Κουσιουρής, Σύμβουλοι, Κ. Λαζαράκη, Ι. Δημητρακόπουλος, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Ι. Μητροτάσιος, Γραμματέας του Β' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 12 Νοεμβρίου 2013 αίτηση:

της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΫΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.», που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής (οδός Ηρώδου Αττικού αρ. 12^Α), η οποία παρέστη με το δικηγόρο Γεώργιο Δελλή (Α.Μ. 15582), που τον διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο,

κατά των : 1. ανεξάρτητης αρχής με την επωνυμία «Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας», που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Πειραιώς αρ. 132), η οποία παρέστη με τη δικηγόρο Αλεξάνδρα Γουρλή (Α.Μ. 21380), που τη διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο, 2. Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και 3. Υπουργού Οικονομικών, οι οποίοι παρέστησαν με το Δημήτριο Κανελλή, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή η αιτούσα εταιρεία επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 323/9.7.2013 απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) «σχετικά με τις αριθμητικές τιμές των συντελεστών της μεθοδολογίας επιμερισμού του Ειδικού Τέλους του άρθρου 143 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4001/2011, όπως ισχύει, για το β' εξάμηνο του 2013» (Β' 1784/24.7.2013) και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Ι. Δημητρακόπουλου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο της αιτούσας εταιρείας, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους

ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, την πληρεξούσια της καθηγητικής Αρχής Ενέργειας και τον αντιπρόσωπο των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και :

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέψη κατά το Νόμο**

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (3724805/2013, 1325155/2013 ειδικά γραμμάτια παραβόλου, σειράς Α').

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της 323/9.7.2013 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) «σχετικά με τις αριθμητικές τιμές των συντελεστών της μεθοδολογίας επιμερισμού του Ειδικού Τέλους του άρθρου 143 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4001/2011, όπως ισχύει, για το β' εξάμηνο του 2013» (Β' 1784/24.7.2013).

3. Επειδή, η αιτούσα προσβάλλει με έννομο συμφέρον την προαναφερόμενη απόφαση της ΡΑΕ βάσει της ιδιότητάς της ως αυτοπαραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας, συνδεόμενης με το Σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην υψηλή τάση και βαρυνόμενης με το Ειδικό Τέλος του άρθρου 143 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4001/2011 (Ειδικό Τέλος Μείωσης Εκπομπών Αέριων Ρύπων ή ΕΤΜΕΑΡ).

4. Επειδή, η απόφαση αυτή προσβάλλεται εμπρόθεσμα με την κρινόμενη αίτηση, συνεπεία της αναστολής, κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, της προθεσμίας προσβολής της επ' ακυρώσει (βλ. άρθρο 12 του Ν. 3514/2006, Α' 266). Εξάλλου, η κρινόμενη αίτηση ασκείται, ως προς την απόφαση αυτή, παραδεκτώς και κατά τα λοιπά.

5. Επειδή, το άρθρο 78 του Συντάγματος ορίζει στη μεν παράγραφο 1 ότι «Κανένας φόρος δεν επιβάλλεται ούτε εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο που καθορίζει το υποκείμενο της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τις δαπάνες και τις συναλλαγές ή τις

κατηγορίες τους, στις οποίες αναφέρεται ο φόρος», στη δε παράγραφο 4 ότι «Το αντικείμενο της φορολογίας, ο φορολογικός συντελεστής, οι απαλλαγές ή οι εξαιρέσεις από τη φορολογία [...] δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο νομοθετικής εξουσιοδότησης [...].» Με την τελευταία διάταξη θεσπίζεται απαγόρευση νομοθετικής εξουσιοδότησης μόνον προκειμένου περί φορολογικών και όχι προκειμένου περί ανταποδοτικών ή άλλου χαρακτήρα οικονομικών βαρών (βλ. ΣτΕ Ολομ. 875/2013, 1620/2012, 3293/2005 κ.ά.).

6. Επειδή, όπως έχει παγίως κριθεί, το ανταποδοτικό τέλος διακρίνεται από το φόρο κατά το ότι αποτελεί μεν και αυτό, όπως ο φόρος, αναγκαστική παροχή, καταβάλλεται, όμως, έναντι ειδικής αντιπαροχής ήτοι έναντι ειδικώς παρεχόμενης δημόσιας υπηρεσίας, προς την οποία μάλιστα τελεί σε σχέση αντιστοιχίας, γιατί αποσκοπεί στην κάλυψη του κόστους της υπηρεσίας. Η δημόσια δε αυτή υπηρεσία, προς την οποία στοιχεί το ανταποδοτικό τέλος, παρέχεται προεχόντως χάριν δημοσίου σκοπού, εξυπηρετούνται, όμως, με αυτήν ταυτοχρόνως και όποιοι την χρησιμοποιούν, που φέρουν και το βάρος των δαπανών της (βλ. ΣτΕ 875/2013, 1620/2012 Ολομ. κ.ά.).

7. Επειδή, με τα άρθρα 35 έως 41 του Ν. 2773/1999 (Α' 286) ρυθμίζονται τα της παραγωγής και συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ). Ειδικότερα, το άρθρο 40 του νόμου αυτού προβλέπει τη σύσταση ειδικού λογαριασμού, μέσω του οποίου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 143 παρ. 1 του Ν. 4001/2011 (Α' 179), η εταιρεία «Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ» (ΛΑΓΗΕ ΑΕ) και η εταιρεία «Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας ΑΕ» (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ) ανακτούν τα ποσά που καταβάλλουν στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης) ως τίμημα για την ηλεκτρική ενέργεια που οι τελευταίοι παράγουν και διοχετεύουν στο Σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, όπως τούτο

./.

ορίζεται στο άρθρο 2 του Ν. 4001/2011. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 143 του Ν. 4001/2011, όπως η περίπτωση γ' αυτής αντικαταστάθηκε με τη διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 της από 19.11.2012 πράξης νομοθετικού περιεχομένου (Α' 229/19.11.2012) και, στη συνέχεια, αναδρομικά από 19.11.2012, με την (ταυτόσημη προς την ανωτέρω διάταξη της από 19.11.2012 Π.Ν.Π.) ρύθμιση του άρθρου 32 παρ. 1 του Ν. 4111/2013 (Α' 18/25.1.2013), ορίζονται τα εξής: «Έσοδα του ειδικού Λογαριασμού είναι: (α) [...]. (β) [...]. (γ) Έσοδα από την επιβολή ειδικού τέλους για τη μείωση εκπομπών αερίων ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ) επί της κατανάλωσης, που διαφοροποιείται ανά κατηγορία πελατών, περιλαμβανομένων και των αυτοπαραγωγών, ομοιόμορφα για όλη την ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με μεθοδολογία η οποία καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται μετά από γνώμη της ΡΑΕ. Η μεθοδολογία περιλαμβάνει συντελεστές που διαφοροποιούν το ειδικό τέλος κατά κατηγορία πελατών, έτσι ώστε να προκύπτει χρέωση που εξισορροπεί τις οικονομικές συνέπειες μεταξύ των κατηγοριών πελατών. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας, καθώς και οι μοναδιαίες χρεώσεις που επιβάλλονται στους πελάτες, προσδιορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τον 12ο μήνα εκάστου έτους προκειμένου να εφαρμοσθεί το επόμενο ημερολογιακό έτος, μετά από προϋπολογιστική εκτίμηση των εσόδων και εξόδων του ειδικού διαχειριστικού Λογαριασμού. Οι ανωτέρω μοναδιαίες χρεώσεις αναθεωρούνται με την ίδια διαδικασία, τον 6ο μήνα κάθε ημερολογιακού έτους για εφαρμογή από την 1η Ιουλίου έως την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, εφόσον αυτό απαιτείται με βάση την εξέλιξη των εσόδων και εξόδων του ειδικού διαχειριστικού Λογαριασμού εντός του έτους. Για την περίοδο 2013-2014 το ύψος των μοναδιαίων χρεώσεων καθορίζεται κατά τρόπο ώστε το έλλειμμα του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού να αποσβεστεί έως το τέλος της διετίας. (δ) [...]. (ε) [...].».

8. Επειδή, βάσει της ως άνω νομοθετικής εξουσιοδότησης του άρθρου 143 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4001/2011, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1.20/οικ.290/8.1.2013 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 10/9.1.2013), με την οποία προσδιορίστηκε η μεθοδολογία επιμερισμού του ΕΤΜΕΑΡ. Στο άρθρο 1 της εν λόγω απόφασης ορίζονται τα εξής: «1. Το ύψος του Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αέριων Ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ) σε Ευρώ/MWh ορίζεται ανά Κατηγορία Πελατών, περιλαμβανομένων των αυτοπαραγώγων, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά στη σχετική απόφαση της ΡΑΕ, αναφορικά με τις αριθμητικές τιμές των συντελεστών επιμερισμού. 2. Υπολογίζονται οι συντελεστές επιμερισμού σι για κάθε τάση i ή σι,j για κάθε Κατηγορία Πελατών j στην τάση i, σύμφωνα με τον τύπο: $σι,j = QΙσοδ,i,j / \Sigma QΙσοδ,i,j$ όπου: $QΙσοδ,i,j$: Οι ισοδύναμες πωλήσεις της κατηγορίας j στην τάση i που υπολογίζονται ως $QΙσοδ,i,j = Qi,j * AVRi,j/AVR1$ και Qi,j : Οι πωλήσεις της Κατηγορίας j στην τάση i [.] AVR1: Το μέσο έσοδο της υψηλής τάσης (ΥΤ) [.] $AVRi,j$: Το μέσο έσοδο της Κατηγορίας j στην τάση i. Για τους παραπάνω υπολογισμούς, χρησιμοποιούνται τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα απολογιστικά ή/και προϋπολογιστικά στοιχεία. Το μέσο έσοδο της κάθε κατηγορίας ορίζεται ως το έσοδο από τις χρεώσεις για τη χρήση του Συστήματος Μεταφοράς και του Δικτύου Διανομής. Εφ' όσον για μια κατηγορία καταναλωτών δεν υπάρχουν έσοδα από τις ανωτέρω χρεώσεις, ως μέσο έσοδο της συγκεκριμένης κατηγορίας λαμβάνεται το χαμηλότερο μέσο έσοδο μεταξύ των υπόλοιπων κατηγοριών εξαιρουμένου του μέσου εσόδου της υψηλής τάσης, όπως αυτό καθορίζεται κάθε φορά στη σχετική απόφαση. 3. Δεδομένου ότι για τους αυτοπαραγώγους δεν υπάρχει μέσο έσοδο, οι ισοδύναμες πωλήσεις για τους αυτοπαραγώγους ισούνται με την καταναλισκόμενη ενέργεια. 4. Υπολογίζεται το απαιτούμενο έσοδο ($EτEσETt+1$) του Ειδικού Λογαριασμού του Άρθρου 143 για την κάλυψη των ποσών που θα καταβληθούν κατά το έτος t+1 στους αντισυμβαλλόμενους, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης θ' της

./.

παραγράφου 2 του άρθρου 118 του ν. 4001/2011 από τη ΛΑΓΗΕ ΑΕ και της περίπτωσης η' της παραγράφου 2 του άρθρου 129 από τη ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ. Στη συνέχεια το απαιτούμενο έσοδο που υπολογίστηκε επιμερίζεται ανά Κατηγορία Πελατών (ΕτΕσΕΤ_{i,j}), ως το γινόμενο του ΕτΕσΕΤ_{t+1} επί το σχετικό συντελεστή επιμερισμού. 5. Υπολογίζεται η μοναδιαία χρέωση του Ειδικού Τέλους ΜΕΑΡ για κάθε Κατηγορία Πελατών j στο επίπεδο τάσης i , ως το πηλίκο του ετήσιου εσόδου ΕτΕσΕΤ_{i,j} που έχει επιμεριστεί στην Κατηγορία αυτή προς την εκτιμώμενη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας της Κατηγορίας σε όλη την επικράτεια κατά το έτος $t+1$. 6. Η ΡΑΕ καθορίζει με Απόφασή της, το Δεκέμβριο κάθε έτους t για το έτος $t+1$, ή όποτε αυτό απαιτείται κατά τη διάρκεια του έτους $t+1$, τις εξής παραμέτρους σχετικά με την εφαρμογή της μεθοδολογίας επιμερισμού του Ετήσιου Εσόδου: • τις Κατηγορίες Πελατών, • τις αριθμητικές τιμές των συντελεστών επιμερισμού του ΕτΕσΕΤ_{i,j} για κάθε Κατηγορία Πελατών, • τα ποσά του επιμερισμένου ετησίου εσόδου για κάθε Κατηγορία Πελατών (ΕτΕσΕΤ_{i,j}), και • τις χρεώσεις για το Ειδικό Τέλος ΜΕΑΡ που θα ισχύουν για κάθε Κατηγορία Πελατών. 7. Οι Προμηθευτές, οι Αυτοπαραγωγοί και οι Διαχειριστές του Συστήματος και του Δικτύου παρέχουν για το σκοπό αυτό στη ΡΑΕ τα απαραίτητα στοιχεία έως τη 15η Νοεμβρίου κάθε έτους. Τα στοιχεία αυτά αφορούν τις πωλήσεις και τα μέσα έσοδα απολογιστικά ή/και προϋπολογιστικά, καθώς και τις εκτιμώμενες πωλήσεις για το έτος $t+1$ (προϋπολογιστικά) ανά Κατηγορία Πελατών. Για τους Αυτοπαραγωγούς, τα στοιχεία αφορούν την καταναλισκόμενη ενέργεια (απολογιστικά και προϋπολογιστικά).».

9. Επειδή, περαιτέρω, βάσει της προαναφερόμενης εξουσιοδότησης του άρθρου 143 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4001/2011 και της ως άνω θεσπισθείσας μεθοδολογίας, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση της ΡΑΕ, με την οποία, αφού ελήφθησαν υπόψη διάφορα αριθμητικά δεδομένα, ορίστηκε το ΕΤΜΕΑΡ για το β' εξάμηνο του 2013, ανά κατηγορία πελατών, ως εξής: (α) πελάτες υψηλής τάσης: 1,79

ευρώ/MWh, (β) πελάτες αγροτικής χρήσης μέσης τάσης: 6,97 ευρώ/MWh, (γ) πελάτες λοιπών χρήσεων μέσης τάσης: 8,87 ευρώ/MWh, (δ) πελάτες αγροτικής χρήσης χαμηλής τάσης: 7,33 ευρώ/MWh, (ε) πελάτες οικιακής χρήσης χαμηλής τάσης: 20,80 ευρώ/MWh και (στ) πελάτες λοιπών χρήσεων χαμηλής τάσης: 21,77 ευρώ/MWh. Με την ίδια απόφαση διακεκριμένος συντελεστής ΕΤΜΕΑΡ για τους αυτοπαραγωγούς δεν καθορίστηκε, αλλά από το εν γένει περιεχόμενό της συνάγεται ότι το επίδικο τέλος ως προς την κατανάλωση αυτοπαραγγής υπολογίζεται κατ' εφαρμογή του συντελεστή που ισχύει για την αντίστοιχη κατηγορία πελατών, λ.χ. 1,79 ευρώ/MWh ως προς τους αυτοπαραγωγούς υψηλής τάσης, όπως η αιτούσα.

10. Επειδή, το ΕΤΜΕΑΡ αποτελεί φόρο. Συγκεκριμένα, δεν έχει το χαρακτήρα ανταποδοτικού τέλους, διότι δεν αντικρύζει ειδική αντιπαροχή προς τις βαρυνόμενες με αυτό κατηγορίες προσώπων και, μάλιστα, σε κάποια αντίστοιχα προς το ύψος του, παρά σκοπεί στην οικονομική ενίσχυση του ειδικού λογαριασμού του άρθρου 40 του Ν. 2773/1999 (δια του οποίου η ΛΑΓΗΕ ΑΕ και η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ ανακτούν τα ποσά που καταβάλλουν στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ), χάριν του γενικότερου δημόσιου συμφέροντος της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, μέσω της χρήσης φιλικών προς αυτό πηγών ενέργειας, καθώς και της ενεργειακής αυτάρκειας της χώρας, στο πλαίσιο δε αυτό ωφελείται αόριστος κύκλος προσώπων και όχι ειδικά οι βαρυνόμενοι με το ένδικο τέλος. Εξάλλου, ούτε από το νομοθετικό χαρακτηρισμό του ως Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αέριων Ρύπων ούτε από τη φύση του προκύπτει ότι αυτό αποτελεί κάποιου άλλου χαρακτήρα οικονομικό βάρος, όπως ασφαλιστική εισφορά. Κατ' ακολουθίαν, η προεκτεθείσα διάταξη του άρθρου 143 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4001/2011, η οποία, αφενός, αναθέτει στον Υπουργό ΠΕΚΑ να ορίσει τη μεθοδολογία διαμόρφωσης του ύψους του και, αφετέρου, παρέχει εξουσιοδότηση στη ΡΑΕ να καθορίσει το συντελεστή του (μοναδιαία

χρέωση) ανά κατηγορία βαρυνόμενων, αντίκειται στο άρθρο 78 παρ. 4 του Συντάγματος (πρβλ. ΣτΕ 3293/2005, 1262/2005, 1620/2012, 1972/2012, 2527/2013 Ολομ., 1717/2003, 42/2007, 3122/2100, 1626/2012 εππαρ. κ.ά.). Επομένως, η 323/9.7.2013 απόφαση της ΡΑΕ, ως προς το σκέλος της περί καθορισμού του συντελεστή του ΕΤΜΕΑΡ για τους αυτοπαραγωγούς υψηλής τάσης, είναι παράνομη, ως ερειδόμενη σε αντισυνταγματική διάταξη νόμου, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από την αιτούσα.

11. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, το Τμήμα κρίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ. 5 του Συντάγματος, το ζήτημα της αντίθεσης της διάταξης του άρθρου 143 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4001/2011 προς το άρθρο 78 παρ. 4 του Συντάγματος αλλά και η κρινόμενη αίτηση, κατά το μέρος της που ασκείται παραδεκτώς, πρέπει να παραπεμφθούν στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, να οριστεί δε εισηγητής ενώπιον της ο Σύμβουλος Αριστόβουλος-Γεώργιος Βώρος.

Δια ταύτα

Παραπέμπει την υπόθεση στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, κατά τα οριζόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει εισηγητή ενώπιον της Ολομέλειας το Σύμβουλο Αριστόβουλο-Γεώργιο Βώρο.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα την 17 Δεκεμβρίου 2013

Ο Πρόεδρος του Β' Τμήματος Ο Γραμματέας του Β' Τμήματος

Φ. Αρναούτογλου

I. Μητροτάσιος

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 23ης Δεκεμβρίου 2013.

Ο Πρόεδρος του Β' Τμήματος

Φ. Αρναούτογλου

Η Γραμματέας

A. Ζυγούριστα

Εώριμη
11/2014
D